

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświęconych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	półrocznie	kwartał	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgry:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32	16	8	2
z dwurazową	58	29	15	4
w Państwie Niemieckim	36	18	9	3
w innych państwach	48	24	12	4

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Rękopisy nadsyłanych Redakcji nie zwraca. We Lwowie sprzedaje numerów po 6 halerczy w Biurze dzienników S. Sokotowskiego, ulica Jagiellońska 3 i w Biurze Płonna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOVA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukienicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchst, ulica Karola Ludwika 1. 21. — S. Sokotowski, ulica Jagiellońska 3. — W. Jersławski, ul. Amster. — W. Tarnowski, ul. Reckach. — W. Wiedlin: Hermann Goldschmidt (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — H. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norimberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W. Waryu Société Minielle de Publicité A. Loretti, directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują: Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza groszem pismem (petit) za pierwszy raz 24 h., za każdy następny raz po 18 h. — Nadesłane po 80 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Po odroczeniu Rady państwa.

(Telefonem).

Wiedeń, 18 marca.

Prezes Koła polskiego Leo i przewodniczący Związku narod.-niemieckiego Gross, oraz przewodniczący partii chrześcijańsko-społecznej Fink udali się wieczorem do premiera z prośbą o odroczenie Rady państwa na czas odroczenia parlamentu i interwencji w sprawie zwolnienia parlamentu na sesję poświęconą. Wskazano na zupełne utrudnienie prac parlamentarnych, w razie nieuchwalenia nowego regulaminu, obrady byłyby zbyteknie niemożliwe.

Prezydent ministrów uznał konieczność zmiany regulaminu, nie dał jednak żadnych przysług w sprawie zwolnienia sesji poświęconej w kwietniu lub maju, oświadczył tylko, że wszystkie doniesienia o zamiarach rozwiązania Izby, względnie o zamiarach rządu podczas odroczenia parlamentu polegają na bezpodstawnych kombinacjach. Rząd na razie nie postanowił i użyje paragrafu 14-go tylko w najniebezpieczniejszych wypadkach. Rząd spodziewa się, że odroczenie parlamentu wpłynie ostatecznie na Czechów i Niemców, umożliwi nowe rokowania i stworzy korzystniejsze warunki dla pracy parlamentu w późniejszym terminie.

Z enuncjacji, wydanych wczoraj przez stronnictwa, zasługuje na podniesienie ustęp, zawarty w rezolucji Związku niemieckiego, który zastrzega się przeciw mieszaniną spraw krajowych ze sprawami państwowymi w szczególności sporu czesko-niemieckiego.

Zebrań wczoraj w parlamencie posłowie krytykowali odroczenie parlamentu, twierdząc, że gdyby rząd się był zgodził na dłuższy termin na pertraktacje, kompromis byłby może przyszedł do skutku! Powszechnie wyrażano żal, że rząd nie czekał z odroczeniem parlamentu kilka jeszcze dni, aby Izba panów miała sposobność załatwienia pragmatyki nauczycielskiej, nowej do ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych i kilka innych spraw, uchwalonych przez Izbę posłów. Wyrażono przekonanie, że Izba panów uprawiała formalną obstrukcję przeciw uchwaleniu Izby posłów, albowiem mimo, że parlament zwolniony był od 5 marca, panów nie załatwiła żadnej z tych spraw.

Enuncjacja partii chrześcijańsko-społecznej wita odroczenie Izby posłów jako zbawczy czyn i sądzi, że rząd powinien rozszerzyć zastosowanie paragrafu 14-go nie tylko do ustawy wojskowej i pożyczkowej ale i do innych spraw.

Manifest Związku niem.-narodowego.

Wiedeń. Związek niem.-narodowy uchwalił manifest do wyborców, konstatuując, że za wszystkie szkody polityczne i gospodarcze, wynikłe z odroczenia parlamentu, odpowiedzialni są obstrukcyoniści czescy. Związek zastrzega się przeciw łączeniu spraw państwowych z kwestiami krajowymi.

Rezolucja Związku chrześcijańsko-społecznego.

Wiedeń. Związek chrześcijańsko-społeczny odbył wczoraj przed południem kilkugodzinny naradę, przyczem omawiając parlamentarne położenie, wyrażono gorące ubolewanie, że z powodu stosunków panujących w parlamencie, niestety odroczenie było koniecznym i przez ludność zostało postrzeżone jako wywołanie z tego położenia. Rząd musi właśnie w chwili, w której mają zapasć ważne decyzje natury wojskowej i finansowej, dbać o interesy ojczyzny i ludności. Związek chrześcijańsko-społeczny musi podnieść, że rząd, który teraz wyłącznie jest odpowiedzialnym, bez parlamentu, ma obowiązek mieć na oku nie tylko konieczne sprawy państwowe, ale także sprawy ekonomiczne ludności.

Manifest klubu niemieckich socjalistów.

Wiedeń, 18 marca. Klub niemieckich socjalistów ogłosił manifest, czyniący odpowiedzialnym za podkopanie parlamentarizmu nacjonalizm, tak po stronie niemieckiej, jak i czeskiej, tym razem zwłaszcza po stronie czeskiej, który, co prawda znalazł poparcie w słabym i ustępliwym stanowisku prezydenta Sylwestra. Ale i rząd nie jest bez winy, bo nie dopuścił do porozumienia. Klub protestuje przeciw nowemu podwyższeniu kontyngentu rekruta i wejściu w życie kolei bośniackiej bez parlamentu.

Rezolucja klubu ruskiego.

Wiedeń. Klub ruski w uchwalonej rezolucji stwierdza, że nie było nieodwrotnego powodu do odroczenia parlamentu; rząd jest odpowiedzialny za swoją bierność. Rezolucja zastrzega się przeciw załatwianiu tak ważnych spraw, jak ustawa wojskowa, pożyczka państwowa i koleje bośniackie — na podstawie § 14.

Z Koła polskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 18 marca.

Kolo polskie obradowało wczoraj przez trzy godziny, przy bardzo słabym jednak komplecie. Z powodu tego postanowiono wszystkie najważniejsze sprawy przekazać prezydentowi do załatwienia. Także enuncjacja Koła polskiego z powodu odroczenia parlamentu została przekazana prezydentowi do wystyżowania. Prezydent Koła zbiera się dzisiaj o godzinie 12 w południe na naradę.

W czasie dyskusji w Kole polskiem omawiano konieczność definitywnego obsadzenia

ministerstwa dla Galicji już obecnie, ponieważ nie wiadomo, kiedy parlament znowu się zbieże. Wszyscy mówcy podnosili konieczność zwolnienia parlamentu po świętach wielkanocnych ze względu na wygaśnięcie już w maju obecnego regulaminu prowizorycznego.

Posel Gross zgłosił wniosek, wzywający rząd do zwolnienia tuż po świętach dla uchwalenia nowego regulaminu, uchwalonego już przez komisję Izby posłów. Wniosek ten odesłano do komisji parlamentarnej.

Senzacyjny zamach morderczy.

(Telegr. „N. Reformy“).

Paryż, 18 marca.

Pani Caillaux po przesłuchaniu prosiła, aby zeznania jej były ogłoszone w dziennikach, ponieważ chce, aby padło pełne światło na kampanię oszczerczą Calmette'a. Wskazała na ogłoszenie w „Figaro“ listu prywatnego męża, pisanego do pewnej kobiety, co oburzyło ją tak dalece, że udała się nawet do prezydenta sądu Moniera i dowiadywała się, czy nie ma środków, aby tego rodzaju publikacje uniemożliwić. Odpowiedziano jej jednak, że tego rodzaju rzeczy zdarzają się codziennie. Gdy wreszcie „Figaro“ groził dalszym ogłaszaniem listów prywatnych, zdecydowała się temu przeciwstawić. Po południu kupiła rewolwer i udała się do redakcji „Figara“. Gdy weszła, przysłał jej Calmette bardzo grzecznie i zapytał ją o cel wizyty. Odpowiedziała mu: Chyba pan wie, że nie przyszła, aby powiedzieć panu dzień dobry, to pan wie dobrze. W tej chwili nie mogąc dalej zapanować nad sobą, wyciągnęła ukryty w zarekawku rewolwer i dała 5 strzałów. P. Caillaux zakłóciła swe zeznania: Nie miałam zamiaru zabić Calmette'a i byłabym szczęśliwa, gdybym się dowiedziała, że znowu wyzdrowieje. Chciałam mu tylko dać nauczkę.

Po przesłuchaniu miała krótką konferencję z mężem. Zachowała się zupełnie spokojnie. P. Caillaux urodziła się w Paryżu w r. 1874, pierwszym jej mężem był adwokat Clarentie. Oskarżoną jest o usiłowane morderstwo.

Paryż, 18 marca.

Gdy do salonu Calmette'a weszli policjanci, aby aresztować panią Caillaux, powiedziała ona do nich: Na dole czeka mój automobil. Proszę mnie odwieźć na policy, nie myśl uciekać.

Po zastrzeleniu Calmette'a zawiadła pani Caillaux: Ponieważ we Francji nie ma sprawiedliwości, użyłam rewolweru, aby pomóc męża.

Paryż, 18 marca.

Gdy doniesiono ministrowi skarbu Caillaux, że musiano jego żonę aresztować, wyraził zdziwienie. Prokurator zwrócił się doń ze słowami: Pytam się pana, panie ministrze... Caillaux przerwał mu jednak, mówiąc: Czego pan chce, żałuję bardzo, że Calmette tak ciężko odniósł rany, ale nie mogę potępić sposobu postąpienia mej żony. Minister opowiedział też, że żona jego była przed południem u prezydenta sądu Moniera i wróciła bardzo wzburzona. Nie mógł jej uspokoić.

Rada ministrów dziś ponownie zajmie się sprawą dymisy Caillaux, przy której on obstał.

Paryż, 18 marca.

Pani Caillaux straciła dotychczasową swą zimną krew, gdy jej mąż powiedział, że go na zawsze zrujnowała.

Przedwczoraj miała być na obiedzie w ambasadzie włoskiej i miała przy stole siedzieć obok prezydenta republiki. — Telefonicznie odmówiła zaproszeniu, wymówiwszy się niedyspozycją.

Paryż, 18 marca.

Caillaux rozwiódłszy się z pierwszą żoną, wyznaczył jej rocznie 80.000 franków w zamian za zwrot wszystkich listów. Jak się obecnie pokazało, listy te wprawdzie wydała, ale przedtem je sfotografowała.

Ofiara zamachu.

Paryż, 18 marca.

Calmette zmarł w nocy, gdy lekarze zdołali się przystąpić do operacji. Leczył lat 55. Bourget opowiada, że gdy mu Calmette pokazał bilet p. Caillaux, powiedział do Calmette'a: Przecież pan jej nie przyjmuje. Coby ona miała panu powiedzieć?

Calmette na to odrzekł: To jest kobieta; nie mogę jej odmówić. W kilka minut później rozegrał się krwawy dramat.

Gaston Calmette, jeden z najzdolniejszych, najwybitniejszych i najdostojniejszych publicystów paryskich, był długoletnim współpracownikiem „Figara“, którego przez szereg lat był sekretarzem redakcji. Urodzony dnia 30 lipca 1858 r. w Montpellier, liczył lat 55. Był kawalerem Legii honorowej. Dla „Figara“, który w ostatnich latach po pewnym upadku znacznie znów podniósł się, zgon Calmette'a stanowił wielką stratę.

Następstwa zamachu.

Paryż. Dzienniki rozstrząsają możliwość daleko idących następstw politycznych zamachu. Przypominają, że za czasów drugiego cesarstwa ks. Piotr Bonaparte wykonał zamach na dziennikarza republikańskiego Pierre Noir, co wywołało wielkie rozgoryczenie i przyczyniło się częściowo do upadku cesarstwa.

Paryż, 18 marca.

Deputowany Fraycinnet zgłosił w Izbie deputowanych wniosek, nad którym miano dziś obradować, a który zwraca się przeciw Caillaux. Wniosek ten podnosi, że stanowisko ministra skarbu nie da się pogodzić ze stano-

wiskiem prezesa rady nadzorczej Towarzystwa finansowego. Podczas dyskusji miano wystąpić z gwałtownymi atakami przeciw Caillaux. Fraycinnet z powodu zamachu wnioskuje swój cofnął.

Dzienniki zajmują się prawie wyłącznie sprawą zamachu na Calmette'a. „Figaro“ pisze, że Calmette chciał uwolnić kraj od szkody takiego, jakim był Caillaux.

„Gaulois“ oświadcza, że chodziło widocznie o udaremnienie dalszych groźących rewelacji. Dzienniki rządowe atakują Calmette'a, „Lanterne“ pisze: Calmette przekroczył mury życia prywatnego i przez to naraził się na kulę, od której zginął.

Paryż, 18 marca.

Dymisy Caillaux została przyjęta. Dzienniki przepowiadają jednak, że w najbliższych dniach ustąpi cały gabinet. Caillaux bowiem był duszą i właściwym kierownikiem obecnego gabinetu. Po jego ustąpieniu gabinet się nie utrzyma. Obawiają się też, czy obecny gabinet potrafi przeprowadzić wybory do Izby deputowanych.

Sądzą, że proces przeciw p. Caillaux będzie miał przebieg fatalny także dla dziennika „Figaro“, którego kampanii nie przypisują zbyt idealnych pobudek.

Caillaux był wczoraj przez chwilę w ministerstwie skarbu dla załatwienia kilku spraw poczem placząc pojechał do urzędników. Zamierza się zupełnie usunąć z życia politycznego. Caillaux zwalczany jest także silnie przez urzędników, którzy zarzucają mu złamanie słowa co do podwyższenia pensji. Calmette tuż przed zamachem napisał ostatni artykuł przeciw Caillauxowi i zamieścił kilka notatek o jego pamiętniku, chcąc przedstawić jego dwulicowość w polityce. Ostatni numer „Figara“ zawierał też karykaturę Caillauxa.

Opowiadają, że Bourget ostrzegł Calmette'a przed przyjęciem pani Caillaux, mówiąc: Uwaga! przyjacielu, kobiety są w polityce bardzo niebezpieczne.

Pani Caillaux była słynną pięknością i należała do kobiet, nadających ton w towarzystwach paryskich.

Uzupełnienie gabinetu.

Paryż, 18 marca.

Wczoraj po południu odbyła się rada gabinetowa w sprawie uzupełnienia gabinetu. — Doumergue udał się następnie do pałacu Elizejskiego, aby przedłożyć listę nowych ministrów. Dotychczasowy minister spraw wewnętrznych Renoult obejmuje tekę ministra skarbu, minister handlu Malvy otrzyma tekę ministra spraw wewnętrznych, a deputowany Peret zostanie ministrem handlu.

Mandat po hr. Mielżyńskim.

(Telegr. „N. Reformy“).

Poznań. Przy wyborach uzupełniających do parlamentu w miejsce hr. Mielżyńskiego, który mandat złożył, wybrany kandydat polski ks. prałat Kłos 16.438 głosami. — Kontrkandydat Niemiec Haza otrzymał 13.019 głosów.

Proces o zdradę stanu.

(Telefonem).

Lwów, 18 marca.

Wczoraj przesłuchano oskarżonego, duchownego prawosławnego Sandowicza. Zeznaje po polsku. Oświadcza on, że z przekonania przeszedł na prawosławie. Prawosławie przyjął w Ławrze Peczerskiej. Opiekował się nim jako Galicianinem biskup Antoniusz. Z Kijowa udał się do Zytomierza, gdzie spędził 6 lat w tamtejszym seminarium, poczem wyjechał do Petersburga, gdzie otrzymał święcenia. Obowiązki duszpasterskie wypełniał po przybyciu do Galicji, mimo przeszkod ze strony starostwa, we wsi Grabiu, gdzie miał 500 dusz.

Zadnych kazań podburzających nie wygłaszał. Nie agitował za prawosławiem, jest wiernym cesarzowi Franciszkowi Józefowi, życie oddałby za niego. Przeciw państwu nigdy nie występował. Nigdy też nie zajmował się polityką. Nie mówił nigdy o carze ani o Rosji. Szpiegowaniem nigdy się nie zajmował. Na moście w Załuczu był, ale był tylko na przechadzkę z Hudymą. Do Załucza przyjechał, chcąc się wyspowiadać u Hudymy. Pensji jako duchowny nie pobierał, żył tylko z datków za nabożeństwa. Miał z tego przeciętnie 10 K dziennie dochodu. Biskup Antoniusz wysłał go do Galicji, bo patriarchy konstantynopolański zwrócił się doń z życzeniem, aby wysłał duchownych prawosławnych do Galicji. Z Towarzystwem dobroczynności w Petersburgu, którego nawet nie zna, nie miał nigdy styczności. Stosunków politycznych z nikim nie utrzymywał.

Słów obelżywych o religii katolickiej nigdy nie wymówił. Nie mówił też, że w Galicji budować będą cerkwie prawosławne, że car przyjdzie do Galicji, wybijie Polaków i Rusinów, że Austrii nie będzie trzeba się bać i nie trzeba płacić podatków. Wszystkim tym zarzutom zaprzecza.

O Bendasiuku czytał w dziennikach. W seminarium duchownym w Zytomierzu słyszał o nim, że jest dobrym patriotą.

W czasie nabożeństwa odmawiał zawsze głośno modlitwę za cesarza Franciszka Józefa.

Dzisiaj rozpocznie się przesłuchanie ostatecznego oskarżonego, popa Hudymy.

Napad rabunkowy w Częstochowie.

(Telegr. „N. Reformy“).

Częstochowa, 18 marca.

(Ag. pet.) Wczoraj dokonano napadu na kasy fabryki Handtkego. Miał on przy sobie przeznaczone na wypłatę 20.000 rubli i eskortowany był przez dziesięciu policyantów. Napadło na nich sześciu bandytów koło stacji Poraj. Strzelano z karabinów mauzerowskich i rzucono bombę. Jeden żołnierz zabity, kilku rannych. Sprawcy napadu uciekli. Na placu znaleziono trzy bomby.

Częstochowa, 18 marca.

Wczoraj o godzinie 1 po południu, pod stacją kolei warszawsko-wiedeńskiej Poraj sześciu uzbrojonych bandytów napadło na jadących dwu pociągów Tow. akc. huty Hantkego: Chachułskiego i Hantkego, którzy wzięli z Częstochowy 19.000 rubli na wypłatę robotnikom w kopalniach „Julius“ i „Klepaczka“.

Ponieważ pociąg towarzyszył konwoj, złożony z 10 strażników ziemskich, wywiązała się z obu stron strzelanina. Niezwykle śmiały bandyci, widząc przeważającą siłę policyi, nie zrezygnowali jednak i rzucili na jadących cztery pociągi wybuchowe dwufuntowe, które z hukiem eksplodowały.

Strażnik Sawienko padł zabity na miejscu. Strażnicy: Pawiszczyk i Jakowlew są ciężko ranni.

Pieniądze ocalały, a płatnicy nie doznali szwanku.

Bandyci, z których jeden był zraniony kulą z mauzera straży ziemskiej, zdolali zbiedz do lasów olsztyńskich, gdzie zapadli bez śladu. Zarządzono za nimi niezwłoczny pościg, którym kierują władze powiatowe częstochowskie, przybyłe wkrótce na miejsce napadu. Pościg bandytów trwał jeszcze późnym wieczorem.

Obu rannych strażników przewieziono do szpitala w Częstochowie.

Aresztowanie oficera rosyjskiego.

(Telegr. „N. Reformy“).

Berlin. W sprawie aresztowania oficera marynarki rosyjskiej kapitana Polakowa w Kolonii donoszą: Polakow był członkiem komisji wojskowej, która przybyła do Elblonga w sprawie dostaw. Z Elblonga zrobił wycieczkę do Kolonii. Na żądanie jednego robotnika został aresztowany za rzekomą kradzież. Za interwencji rosyjskiego attaché wojskowego uwołniono go. Sprawa, którą zajmuje się ambasada rosyjska, będzie zadowalniająco załatwiona.

Petersburg. Dzienniki w namyślnym tonie omawiają zajście z oficerem rosyjskiej marynarki Polakowem, który w oficjalnym charakterze zwiedzał niemieckie warsztaty okrętowe i zrobił wycieczkę do Kolonii. Tam z powodu denuncjacji pewnego robotnika, został aresztowany pod zarzutem kradzieży kieszonkowej i skazany na 10 dni aresztu. Prośbie Polakowa, aby mu pozwolono znieść się telegraficznie z ambasadą rosyjską w Berlinie, odmówiono. Dopiero po nadejściu listu od rosyjskiego attaché wojskowego z Berlina, wypuszczono Polakowa na wolność. W sprawie tej odbywa się dyplomatyczna wymiana not między Berlinem a Petersburgiem.

Berlin. „Loc. Anzeiger“ omawiając zajście z Polakowem oświadcza, że nie ma powodu do zaniepokojenia. Dyskusja z tego powodu w Berlinie i w Petersburgu odbywa się w sposób lojalny i sprawa będzie w sposób zadowalniający załatwiona.

Telegramy

z dnia 18 marca.

Wiedeń. Zaprzysiężenie dra Lea, jako tajnego radcy, przez cesarza odbędzie się w piątek.

Pożyczka krajowa.

Wiedeń. Dzisiaj przybędzie tu marszałek Goltuchowski. We czwartek zaś przybywa namiestnik Korytowski, członek Wydziału krajowego Jahl i dyrektor Banku krajowego Steczkowski w sprawie pożyczki krajowej.

Powiększenie kontyngentu rekruta.

Wiedeń. W rozporządzeniu, jakie się pojawi, ustanowiony będzie kontyngent rekruta dla armii wspólnej na rok 1914 na 165.000 ludzi, z czego na Austrię przypada 94.000 ludzi, a na Węgry przeszło 70.000. — Kontyngent obrony krajowej wynosić będzie 28.297 ludzi.

Podróż cesarza Wilhelma.

Berlin. Cesarz Wilhelm w podróży do Korfu zatrzyma się od 24 do 27 w Wenecji. Dnia 27 uda się do Miramar w odwiedziny do arcyksięcia Franciszka Ferdynanda.

Ubezpieczenie społeczne.

Wiedeń. Komisja ubezpieczeniowa załatwiła wczoraj paragrafy od 9 do 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym, przyjmując wnioski subkomitetu. Następnego posiedzenia dzisiaj.

Ku czci Szewczenki.

Wiedeń. Tamtejsza kolonia ruska odbyła zgromadzenie, na które przybyli posłowie Eug.

Lewicki, Wasilko, Kolessa, Dniestrzański i Trylowski. Przewodniczył dr Dniestrzański. Student filozofii Włodzimierz Lewicki podniósł w referacie znaczenie kultu Szewczenki dla Ukrainców. Posel Trylowski wskazał na walkę, prowadzoną przez Ukrainców przeciw caratowi i przedstawił obraz stywczujskiej Rusinów w Austrii i na Węgrzech, stwierdzając, że jedynie w Austrii doznają Rusini ochrony i równouprawnienia.

Uchwalono rezolucję protestującą ostro przeciw zakazowi uroczystości Szewczenki i gniebieniu języka i kultury ukraińskiej w Rosji i przeciw szerzeniu moskalofilstwa w Austrii.

Ciągnięcie loteryi klasowej.

Wiedeń. Przy wczorajszym ciągnięciu loteryi klasowej po 10.000 K wygrały nr 13.243, 28.193; po 5.000 K nr 3.401, 86.170 i 87.778.

Demonstracyjny „bummel“.

Wiedeń. Przed południem odbył się demonstracyjny bummel studentów wszystkich wiedeńskich wyższych zakładów naukowych. Wzięło w nim udział około 4000 studentów. Bummel odbył się w zupełnym spokoju i przeszedł od techniki do akademii weterynaryjnej i z powrotem. Szereg mówców wygłosił mowy, podnosząc potrzebę solidarności wszystkich akademików w obronie akademickich praw.

Pos. Kotlar i prezydent związku weterynarskiego było wczoraj w sprawie weterynaryjnej akademii na konferencji u ministra oświaty Hussarka.

Echa jaść w Sejmie węgierskim.

Budapeszt. Posel Stefan Czuba, który w lipcu 1912 zerwał inspektorowi policyi Pawlikowi szalik i derzył go nią po głowie, został przez sąd uwolniony.

Echo afery Svihi.

Praga. Sekcja sędziowska stowarzyszenia czeskich urzędników państwowych uchwaliła wykluczyć Sviha z towarzystwa urzędników państwowych w Czechach.

Zabójstwo na tle agitacji wyhorcelej.

Berlin. Z Poznania donoszą, że z okazji wyborów do parlamentu w miejsce hr. Mielżyńskiego handlarz bydła Urban, który nie chciał iść na zgromadzenie wyborcze polskie, zabity został widelami przez Polaka Stefanowskiego. — Sprawcę aresztowano.

Zaprzeczenie Goremkina.

Petersburg. (Ag. pet.) Premier Goremkin urzędowo zaprzecza doniesieniom pism o zmianach w gabinecie, w szczególności o ustąpieniu ministra spraw wewnętrznych Maklakowa.

Nowy gabinet we Włoszech.

Rzym. „Giornale d'Italia“ donosi, że przesilenie gabinetowe jest ukończone. Prezydent gabinetu Sallandra obejmuje ministerstwo spraw wewnętrznych. Tekę spraw zagranicznych zatrzyma San Giuliano.

Znieważenie polityka.

Paryż. Spiewaczka Paulina Henry z Lyonu, znieważała wczoraj wiceprezydenta Izby Angagneura. Aresztowano ją na żądanie napadniętego. Angagneur udał się do Izby, gdzie przewodził.

Napad sufrażystek na ministra.

Londyn. Na ministra Churchilla napadła wczoraj w Bradford jedna z sufrażystek i uderzyła go pięścią w twarz. Na napastniczkę rzucił się minister, w tej samej chwili jednak policyant powalił ją na zi

dość dużo. Po reformie wyborczej jedną z ważnych spraw było uchwalenie regulacji plac nauczycielskich, dalej uchwalono zmiany ustaw Banku krajowego i w. i.

Odnosząc do sprawy przyłączenia Podgórza do Krakowa, Sejm uchwalił uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych na 20 lat tych domów, które mają być zburzone ze względów asanacyjnych. Najważniejszą dla nas sprawą, jaka przeszła przez Sejm, to przejście ustawy o przyłączeniu Podgórza do Krakowa. Ustawa ta wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wejdzie w życie już 1 stycznia 1915 r.

Obywatelstwo honorowe m. Podgórza.

Burmistrz oświadcza, że na jego ręce wpłynęło pismo, podpisane przez szereg radnych i obywateli Podgórza, aby nadać obywatelstwo honorowe:

Eks. namiestnikowi Korytowskiemu za prace i trud, jakie podjął przy wprowadzeniu reformy wyborczej i za to, że jako poseł m. Podgórza zawsze gorąco zajmował się sprawami tego miasta.

Eks. dr Leowi, jako prezesowi komisji wyborczej, który dużo zasłużył około przeprowadzenia tej reformy, oraz Kazimierzowi Gałęckiemu, szefowi sekcji w ministerstwie skarbu.

Uchwalono nadać obywatelstwo honorowe Eks. Korytowskiemu, Eks. drowi Leowi i p. K. Gałęckiemu przez aklamację wśród gromkich oklasków.

Interpelacje.

Radny dr Bobrowski zgłosił szereg interpelacji w sprawie oddania robót przy kościele parafialnym przedsiębiorcom obcym, w sprawie tablic pamiątkowych w kościele, w sprawie wmurowania tablicy pamiątkowej 1863 r. na gmachu magistratu, którą dotąd jeszcze nie wmurowano, w sprawie nieodpowiedniego programu w kinie „Sokół”, drogi do Wieliczki, która znajduje się w bardzo opłakanym stanie. W dalszym ciągu swego przemówienia szeroko przedstawił dr Bobrowski nędzę, która panuje w Podgórzu i nie wystarczającą zapomogę, jakiej udzielono z namiestnictwa, wreszcie postawił szereg wniosków, między innymi w sprawie udzielenia 1000 K zapomogi dla ubogich, którzy nie są wliczeni do kategorii biednych, otrzymujących zapomogi z subwencji państwowej.

Na interpelację dr Bobrowskiego udzielił wyrozumiałych wyjaśnień burmistrz Maryewski i przyrzekł popierać te sprawy. Wnioski dra Bobrowskiego uchwalono.

Radny Bielecki interpelował w sprawie sądu podgórskiego po przyłączeniu Podgórza do Krakowa.

Burmistrz dał odpowiednie wyjaśnienia. Po szeregu interpelacji przystąpiono do porządku dziennego.

Stan zdrowotny m. Podgórza.

Z porządku dziennego fizyk m. Podgórza dr Słuski zdał dokładne sprawozdanie ze stosunków zdrowotnych m. Podgórza za rok 1913. (Osobne sprawozdanie drukowane rozdano radnym).

Sprawozdanie wykazuje, że w roku 1913 w Podgórzu było urodzin 693, w tym chłopców 366, dziewcząt 327. Z zestawienia powyższego wynika, że przyrost ludności wyniósł 27,5% na 1000 mieszkańców. Zmarło ogółem 454 osób, w tym płci męskiej 258, żeńskiej 196. Najwięcej umarło na gruźlicę, zapalenie płuc i t. d. Choroby zakaźne nie były epidemiczne. Na pierwszym miejscu wśród tych chorób stoi płonica, która od lat ustawicznie grasuje.

Dalej omawia sprawę wybudowania w ubiegłym roku kanałów i wodociągów. Inwestycje te, które będą ukończone w b. r., umożliwią Podgórzu postawienie stosunków sanitarnych na wyższym poziomie.

Rada przyjęła z zadowoleniem sprawozdanie i wyraziła uznanie dla fizyka miejskiego dra Słuskiego.

Inne sprawy.

W końcu załatwiła Rada szereg innych spraw, między innymi budowę muru oporowego wzdłuż stajni na strażnicy pożarnej i nadanie kilku koncesyj; przynano nadto kilka zapomóg funkcyjaryuszom miejskim.

Na końcu posiedzenia na wniosek radnego dra Bobrowskiego wybrano deputację, złożoną z burmistrza, posła Maryewskiego, inż. Rollega, dra Emilewicz i dra Ahrnsona, która ma się udać do Wiednia, celem przedstawienia sprawy przyznania większej zapomogi dla Podgórza i poczynienia starań u rządu, aby przyspieszyć budowę rządową, proponowaną w Podgórzu.

Kronika.

Kraków, środa, 18 marca.

Kalendarzyk kościelny: Gabryela, Cyr. i Aleksa.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 52, zachód o godz. 5 min. 47, długość dnia godz. 11 min. 55.

Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Zmienne, nieco chłodniej, północnie silne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Peni przesowa”.

Odczyt w Uniwersytecie ludowym: „Revolucyjna literatura galicyjska lat 1846—49”, A. Kropatek.

Odczyt na dochód „Rady opiekunów” p. t.: „Z października 1848 roku” wygłosił profesor Smolka o godzinie 6 wieczór w auli uniw. Jagiell.

„Teatr miejski w Lwowie: „Flirt”.

Przyłączenie Podgórza do Krakowa. Jak się dowiadujemy, namiestnictwo w najbliższym czasie prześle naczelniemu władzom do oświadczenia się uchwaloną przez Sejm ustawę o połączeniu Krakowa z Podgórzem, poczem sprawa będzie przedłożona do sankcji cesarskiej. Na dzień przyłączenia Podgórza do Krakowa ukończona będzie księga pamiątkowa, oraz przygotowany projekt reformy gminnej ordynacji wyborczej dla rozszerzonego miasta. Prace nad reformą rozpoczyna się zaraz po powrocie prezydenta dra Lea z Wiednia.

Powrót ks. biskupa Sapiehy. Ks. biskup Sapieha, który bawił przez kilka tygodni w Rzymie, powrócił w tych dniach do Krakowa. Ksiądz biskup był ubiegłej niedzieli poraz drugi na audyencji u papieża.

Kwestia książkowa akad. Koła T. S. L. Otrzymujemy następujący komunikat: Akad. Koło T. S. L. w Krakowie od 14 lat pracuje na niwie oświatowej, pracę swą stale rozwija i obecnie zajmuje jedno z pierwszych miejsc wśród Kół T. S. L. Praca na tak szeroką skalę zakreślona musi mieć odpowiednią podstawę finansową, której młodzież sama stworzyć nie jest w stanie. Apelujemy przeto do naszych zwyczajników do społeczeństwa, by poparli nasze wysiłki przez składanie czy to datków pieniężnych, czy to książek. W tym celu urządzamy w roku bieżącym, jak i w latach ubiegłych, za pozwoleniem magistratu, kwestę książkową między 22 marca, a 4 kwietnia. Kwestującą chodzić będą po domach, zaopatrzeni w legitymację Towarzystwa.

V. koncert symfoniczny Tow. Muz. pod dyr. F. Nowowiejskiego, zapowiadany na piątek, dnia

20 b. m. zainteresował szerokie koła muzyczne naszego miasta swym doborowym programem, na czoło którego wysuwa się zbiorowa kompozycja z r. 1814, wykonana podczas uroczystości sprawowania zwłok ks. Józefa do kraju. Kompozycja ta składa się z fragmentów chóralnych i orkiestralnych; ustęp solowy w kancie wykona prof. Ludwig.

Obok kantaty znajdują się w programie 2 symfonie klasyczne: Haydna C-mol i Beethovena VIII. F-dur, zblizone charakterem i duchem: W symfonii Haydna są ustepy, tchnące głębią Beethovenowskiej myśli, zaś VIII. symfonia Beethovena zbliża się nastrojem swym do muzyki Haydnowskiej, dzięki pogodzie i lekkości, której wyrazem jest wyjątkowy u Beethovena menuet.

Koncert Dalmorea. Wedle dobrej tradycji Dyrekcyi koncertów krakowskich ostatni wieczór abonamentowy przynosi zawsze produkcję, która w swoim zakresie przewyższa wszystko, co dał sezon i świetnym akordem zamyka cykl koncertowy. Przed dwoma laty była to rewelacja genialnego Alfreda Cortot, w roku zeszłym pamiętny recital mistrza Paderewskiego, w tym sezonie zaś będzie występ najświetniejszego współczesnego tenora francuskiego K. Dalmorea, który dnia 12 b. m. powrócił do Europy po tryumfalnym tournée w Ameryce półn. Dalmore jest jedną z tych międzynarodowych wielkości śpiewackich, które w Europie słyszeć można dopiero na wiosnę, bo w sezonie zagarniają je wielkie sceny amerykańskie, dając warunki, na jakie europejskie teatry pozwolić sobie nie mogą. Pozyskanie siły tej miary dla Krakowa jest w swoim rodzaju tour de force Dyrekcyi koncertów i spotka się niewątpliwie z wielkim sukcesem u publiczności. Ceny na ten koncert są niezmiernie podwyższone.

XV. Poranek kameralny Instytutu muzycznego. Znających stosunki muzyczne Krakowa zadziwił wprost musi cyfra 15 poranków, jakimi ruchliwy Instytut krakowski w chwałebnym zamiarze popularyzowania muzyki kameralnej, ożywił popularny sezon muzyczny w Krakowie. Okazuje się, że celowo i umiejętnie podjęta przez powołane siły inicjatywa zawsze odnieść musi sukces moralny. Sala teatrzku „Uciecha” okazała się też wyjątkowo odpowiednią dla celów tego rodzaju, zwłaszcza, że akustyka jest w niej wyborna. Program ostatniego poranku przyniósł kwintet fortepianowy Dworaka i kwartet smyczkowy Schuberta, dwa dzieła pierwszorzędnej wartości, nadające się ze wszelkim stylem, melodyjnością i błyskotliwością na popisy kameralne. W wykonaniu kwartetu i kwintetu wzięli udział obok pani Czap-Umlauf pp. dr Apte, dr Radecki i p. Kirkorowa, a wzorowy zespół, jaki stwarzała zgodność harmoniczna i rytmiczna, dając pełne świadectwo wysokich aspiracji i poważnego pojmowania podjętych zadań w kierunku artystycznym. Gromkie oklaski przepełnionej widowni mogły być tylko skromnym wyrazem uznania za sukces artystyczny.

Znana śpiewaczka p. Marya Ottówna, prymadonna opery w Łodzi, urozmaiciła program pełnym precyzyjnym wykonaniem pieśni Schuberta, w których warunki jej głosu świetnie postawione znalazły wdzięczne pole do ujawnienia się w pełni. Ze stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej przy ul. Wolskiej odbyły się w zeszłym tygodniu dwa walne zgromadzenia.

Pierwsze „Samopomocy doradczą” pod przewodnictwem radcy Leona Schillera, wykazało rozwój tej pożytecznej instytucji, której wszyscy członkowie w razie śmierci jednego z nich na rzecz spadkobiercy po 2 korony. Wypadków zgonu w zeszłym roku było 8 a kwota wypłaconych zapomóg wynosiła 9.768 koron.

Drugie walne zgromadzenie Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej obradowało pod przewodnictwem inż. Adelmanna nad zmianą funduszu na budowę własnego domu, na który już w zeszłym roku rozpisano i wybrano projekt kon-

kursowy, oraz sprawę subwencyonowania „Kupca Polskiego”.

Z sekcji pedagogicznej Ogniska naucz. w Krakowie. Wykład dra W. Radeckiego na temat „Psychologia indywidualna i zagadnienia korelacji” zamiast we środę, 18 b. m., odbędzie się w poniedziałek, dnia 23 b. m. o godz. 7 wiecz. w sali Ogniska (Rynek 1. 29). Wstęp 50 hal.

Z „Promienia”. Dnia 20 marca o godz. 7 i pół wiecz. w lokalu własnym „Promienia” (Krupnicza 1. 16) odbędzie się odczyt p. Władysława Gimpłowicza p. t.: „Legenda rasy aryjskiej”. Cena biletu 40 hal., dla członków 20 h.

Ruch na Wiśle. Woda na Wiśle po wypłynięciu lodów powróciła do normalnego stanu. To też w tych dniach rozpoczął się ruch na Wiśle. Pod Wawelem i przy klasztorze Norbertanek rozpoczęli przedsiębiorcy budowlani wydobywanie piasku z dna Wisły na galary. Stalki holowalce ciągną po kilkanaście galarów w górę rzeki pod Krzemionki, gdzie rozpocznie się ładowanie kamienia budowlanego na galary. Już także nadpłynęły galary z węglem i umieściły się na brzegu Wisły pod mostem zwierzchnim. — Pogłębiacze zaczęły pracę około pogłębiania Wisły. Robota na Wiśle wra na całej linii, a także po obydwóch jej brzegach rozpoczęły się dalsze intensywne roboty około budowy bulwarów.

Zwłoki dziecka w śmietniku na dworcu. Na dworcu krakowskim w ogródku wśród śmieci, znaleźli wczoraj po południu funkcyjaryusze zwłoki 6 miesięcznego dziecka, już w stanie rozkładu. Prawdopodobnie zwłoki dziecka podrzuciła jedna z emigrantek, udająca się do Prus na roboty. Za wyrodną matką wdrożono śledztwo. Zwłoki dziecka przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

Odkrycie jaskini ze skradzionym towarem. Zandarmerya z Barku Fatęgiego przeprowadziła wczoraj w Kobierzynie rewizję w ruderze w której mieszka Jan Kowal i znalazła istny magazyn skradzionych towarów. Towary te pochodzą z kradzieży w łamach w Podgórzu. Między skradzionymi rzeczami znajdują się ubrania, słoiki, paki, sukna, a nawet dwie beczki powideł po 50 kg. W domu Kowala schodzili się podejrzane indywidua, znane w Podgórzu, jako specjaliści kradzieży sklepowych.

Dla głodnych miasta Podgórza. Komisya za pomogowa ukończyła już swoją pracę i na 2000 rodzin, które wniosły podania o zapomogę uchwalili przyjąć z pomocą przeszło 1700 rodzinom, które rzeczywiście zasługują na wsparcie. Z dniem dzisiejszym akcja za pomogowa w Podgórzu wchodzi w życie. Podzielono biednych na trzy klasy. Pierwsza, obejmująca najbardziej potrzebujących, otrzymała bezpłatne asygnyaty na chleb, mleko i makę, które to produkty będą rozdawane bezpłatnie przez cały miesiąc. Ubodzy bezrobotni drugiej i trzeciej klasy otrzymają asygnyaty, za pomocą których otrzymają artykuły spożywcze na cały miesiąc za 50 proc. niżkją. Prócz tego wyasygnowano pewną kwotę dla biednej młodzieży szkolnej, która będzie otrzymywała od dnia dzisiejszego bezpłatne śniadania. Dzieciom zaś, biednych rodziców, którym rodzice nie są w stanie kupić ubrań, rozdzielona będzie bielizna i odzież.

Rozszerzenie stacji w Szczakowej. Jak się dowiadujemy, stacja w Szczakowej zostanie rozszerzona o kilkanaście torów. Wczoraj odbyła się komisya celem oszacowania gruntów, potrzebnych pod rozszerzenie stacji. Wykupiona zostanie przestrzeń w wymiarze 11 morgów. W komisyi szacunkowej, która się odbyła pod przewodnictwem naczelnika sądu w Jaworznie radcy Wajdy, wzięli udział rzeczoznawcy: dr Skrzyński, radca Uderski i Wykowski. Ze strony dyrekcyi kolei północnej dr Harschlin i inżynier Stach. Gwarectwo Jaworznijskie zastępował dyr. Kater.

Na dworcu towarowym w Krakowie, jak nas informują, oprócz toru wycłagowego, wybudowany be-

dzie tor ładowniczy. Komisya w sprawie tego toru odbędzie się w Krakowie 10 b. m.

Z doli obieżyasów. Z P. T. E. komunikują nam: W Mysłowicach tysiące polskich i ruskich robotników wyciekają bezskutecznie na otrzymanie zarobku. Zwabiła ich tam agitacja „Arbeitcentrale” i zapędziła bieda w domu. Niektórzy obozują pod gołym niebem od kilku tygodni, śpiąc na błocie w największej nędzy. Według wiadomości, otrzymanych przez P. T. E., zaczyna się tam już srożyć tyfus głodowy. Setki robotników po bezowocnym wyczekiwaniu na zapośredniczenie im pracy wracają z Mysłowic piechotą, żebrając po drodze, wtedy gdy inni, nie wiedząc, co ich czeka na tam obłężnym targowisku ludzkim, przybawiają wciąż na ich miejsce.

P. T. E. prosi osoby, mające styczność z ludem wiejskim, o usilne przestrzeżenie przed wędrowną w porze obecnej do Mysłowic na chybli trafili bez pewności otrzymania tam zaraz zarobku.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:

Michał Kopniński.

Ruch przejeżdżnych.

Kraków, 17 marca.

HOTEL FRANCUSKI: Iadca Dworn Dr Marcin Szarecki ze Lwowa; Ernest Caro z Berlina; Witimur Kopaczynski z Bismy; Hugo Krupniński ze Śniadowa; Kazimierz Winiowski ze Lwowa; Konrad Luszczewski ze Lwowa; Witold Popkowski z Góry (Plock); Stefan Graciewicz z Zakopanego; Dr Ferdynand Dornhorst z Wiednia; Ernest Lilien z Charlottenburga; Józeta Seidlerowa z Wiednia.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 17 marca. Kursa giełdy wiedeńskiej: Losy: a procentowe: Austriacy: zakład kredytowy obl. pro. z r. 1880 3-proc. 282, Austriacy: zakład kredyt. z obl. pro. z r. 1889 3-proc. 241,25. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 zlr. 5-proc. 271,50. Weg. Banku hip. po 100 zlr. 4-proc. 227, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 106, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilia) 4 zlr. 27, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zlr. 47, Pożyczka m. Lublany 20 zlr. 56, Czerwonego krzyża austriack. tow. 100 zlr. 51,75. Czerwonego krzyża weg. Tow. 5 zlr. 30,50. Losy fund. arcysęciela Rudolfa 10 zlr. 105, Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 226,65 Turckie oblig. prem. kolei po 237,25. Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 469, —.

Wiedeń, 17 marca. — Przy zamknięciu wczorajszego giełdy popołudniowej notowane: Akcje: Anstr. Zakł. kred. 637,75, Weg. Zakł. kred. 844, Anglobank 844,25, Entbank 609, —, Länderb. bank 520,75, Bankverein 535, —, Badenskie 1218, —, Galicyjski Bank hipoteczny 645, —, Akcje praskiego Banku kredyt. 680,00, Kolei państwowych 713,75, kolei państwowych 104, —, kolei północnej 506,00, —, kolei czeskiej 104, —, Alpiny 841, —, Rima Murany 663,75, Praskiego Tow. żelaznego 2805, —, Fabryki broni 943, —, Akcje turckie tyt. 439,50, Gal. Karp. Tow. naft. 1009, —, Obl. weg. ind. 100, —, Renta majowa 83,35, Austr. renta koron. 89,90, Wegler. renta koron. 82,70, 56-lecie Lisy Tow. kred. ziemsk. 83,15, 56-lecie 4 i pół proc. Tow. kredytowego ziemskiego 90,75, 56-lecie 4 i pół proc. Tow. kred. ziem. 81,50, 4,5% Lisy Banku hip. 83,25, 4,5% Lisy Banku hip. 90,50, 5,0% Lisy Banku hip. —, 4,0% Lisy Banku kraj. 84,60, 4,5% Lisy Banku kraj. 91,25, 4,0% Gal. Obl. propin. 98,25, 4 proc. Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 83,40, 4,0% pożyczka m. Lwowa 81,25, 4,0% pożyczka m. Krakowa 82, —, Losy turckie 227,75, Marki 117,75, Ruble 252,50, Rosyjska pożyczka —, Skoda 776, —, Powsz. B. depoz. 549, —.

Uspokojenie: kursa atрым. Wiedeń, 17 marca. Cukier spok. 20,75—85; 21,55—65. Spirytus i nafta niezmienione.

Berlin, 17 marca. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 419,75, Warszawa 800,00, —, Wiedeń 84,80, Austriackie noty 84,85, Rosyjskie noty 215,10, Amerykańskie noty —, 3-proc. pruskie konsola 77,60, wskie —, 4,5% polskie lisy zastawne —, Niemiecki bank państwowy 135,50, Austriackie akcje kredytowe —, Berliński Towarzystwo handlowe 161,62, Dyskonto Komandit 197, —, Austriackie koleje państw. Lombardy 221,2 Kanada Pacific 208,75, Losy turckie 166,75, Hohenlohe 123, —, Phonix 238,25, Gelsenkirchner 192,37, Hamburg-Ameryka Packetf. 141,87, Hansa 288,50, Północny Lloyd 124,62.

zaktad artystyczno-kamieniarzki budowlany
Józefa Kulasy
naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników zpiaskowca, granitu i marmuru. Podejmuję się wykonania grobowców w miejscach i na prowincji. Telef. 1359 11 25 0

Zdolny, starszy
pomocnik handlowy

z działu czysto kolonialnego, zostanie przyjęty jako **biurownik**. — Zgłoszenia tylko listowne pod **Kr 84** przyjmują Administracya „Nowej Reformy”. 84 6 5

Pielęgniarka

zajmie się chętnie chorą osobą. Stawia banki. — Czarna Wiosna, ulica Konarskiego 11, II piętro. 89 2 0

Od 1 czerwca

do wynajęcia 3 pokoje słoneczne, przedpokój, kuchnia, łazienka, oświetlenie elektr., przynal. Wiadomość u dozorcę domu, Blich 4. 2250 2 0

Szpinak, Groszki i Fasolki

po najtańszej cenie, najlepszej jakości, poleca

Wojciech Olszowski
Kraków, Mały Rynek

93 1 0

Beuchalter-korespondent

z długoletnią praktyką w pierwszych firmach, ratynowana się, poszukująca zajęcia biurowego na kilka godzin dziennie, lub stałej pracy. Zaprowadza księgi handlowe we wszelkich przedsiębiorstwach, załatwia szybko korespondencję niemiecką, oraz podejmuje się wyznaczenia ba-haltery pojedynczej lub podwójnej, w najkrótszym czasie, pod korzystnymi warunkami. Zgłoszenia pod Beuchalter poste restante Kraków, za okaz. kwitu inserat. 2026 3 3

Poszukuje posady

osoba inteligentna, z wykształceniem, znająca się bardzo dobrze na gospodarstwie wiejskim i prowadzeniu domu, z chludnymi świadectwami. — Zgłoszenia listowne pod „Pila” przyjmują Administracya „Nowej Reformy”. 87 4 0

Cztery duże pokoje

z balkonem, przedpokój i kuchnia, na I i piętrze od frontu (południowa strona Małego Rynku), do wynajęcia od 1-go kwietnia. Wiadomość u właściciela domu przy ul. Mikolajskiej 1. 4. 68 16 0

Słuchacz uniwersytetu

rat. korepetytor, poszukuje lekcji. Zgłoszenia: „Felicitas” poste rest. Kraków, za okazaniem leg. ak. 3295. 66 15 0

Pozyczki

12—15.000 koron na hipotekę wartości 200.000 K, obciążona 75.000 K, poszukują instytucja społeczno-humanitarna na przeciąg 3—4 lat. Procent według umowy 0,5—1%, wyższy od stopy procentowej dla wkładek w Kasach Oszczędności. — Zgłoszenia przyjmują Administracya „N. Reformy” pod 2663. 2063 3 0

Bajeczny widok

i powiew, prócz największego komfortu, ma mieszkanie przy ul. Lubomirskiego 27, złożone z 3 pokoi, przynal. obczarn 120 m², do wynajęcia od kwietnia. 1989 3 3

Staruszka

76-letnia, zupełnie niezdolna do pracy jakiegokolwiek, prosi litościwych ludzi o wsparcie. Zofia Prokura, Kraków, Mały Rynek 7. 91 2 0

Przyjmę panienki

na mieszkanie z utrzymaniem. Groble 7, parter, na lewo. 70 17 0

Zarówki Warszawskie

Zaoszczędzają 75% prądu! Fabryczny skład:

Inż. A. Jasirzyski, Zwierzyniecka 1. 11.

— Telefon 2048. — Ponadto na składzie utrzymują:

K. Zieliński, Rynek 40; H. Niemetz, Karmelicka 15; Dr. Olszewski i Ska, Bracka 9; Inż. Lejczak Szewska 15.

Drukarnia Literacka

w Krakowie, ul. Jagiellońska 1. 10.

wykonuje Druk zwozajne, Druk ozdobne i kolorowe, Książki: naukowe szkolne ze wszystkich dziedzin wiedzy, z nabożeństwa, Poezye, Broszury, Odezwy, Wydawnictwa ludowe, Kalendarze, Roczniki, Czasopisma, Tygodniki, Kwartalniki, Sprawozdania, Rachunki, Memoranda, Książki kupieckie: zwykłe i do kopiowania, Nagłówki listowe, Koperty, Cenniki, Katalogi, Rejstry, Prospekty, Kwitury, Tabele, Układy cyfrowe, Zaproszenia ślubne, Menu, Programy, Bilety wizytowe, Karty i Listy żałobne, Adresy, Powinśowania, Karty korespondencyjne, Karty noworoczne, Udziały akcyjne, Afisze, wszelkie druki dla Sądów, Urzędów gminnych, parafialnych, Szkół i t. p.

po cenach nader przystępnych, szybko i gustownie, najładniejszymi modernistycznymi krojami pism, drukiem czarnym lub też kolorowym.

Rządca L. K. Górski. Telefon Nr. 401.

Laboratorium chemiczne

Krakowski Spółki Chemiczów w Krakowie, ul. Wygoda 5, telefon 3034 dla celów handlu, przemysłu, rolnictwa, higieny. 62 4 15

„SKARBENICA POLSKA”

Ilustrowany Tygodnik Arcydział Literackich

rozpoczęła trzecią serię. Numery oddzielne po 16 hal. do nabycia we wszystkich księgarniach, trafikach i agencjach gazet. Prenumerata kwartalna (13 numerów) 2 korony. Komplet I i II. serii, po kor. 2, —, a w sprawie po kor. 270 wraz z przesyłką pocztową, wysła: Administracya „SKARBENICY POLSKIEJ” Lwów, Sokoła 4. Prospekty na żądanie darmo i oplatnie. 1225 2 2

Poszukuje się

od 1 lipca b. r. mieszkania z 5 pokojami w przyn. Oferty listowne pod **J. S.** przyjmują Administracya „N. Reformy”. 2230 2 8

Seminarzystka z III kursu

szuka lekcji. Zgłoszenia pod „Heleną” przyjmują Administracya „Nowej Reformy”. 69 9 0

Panna

znająca się na książkowości, korespondencji polskiej i niemieckiej, zostanie zaraz przyjęta. Zgłoszenia tylko listowne pod **84** przyjmują Administr. „Nowej Reformy”. 88 3 5

Garbitur mebli

w dobrym stanie tania do sprzedania. Ulica św. Jana 1. 16, II p. front. 1355

PIWOTARNOWSKIE
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH
LEPSZYCH HANDIACH
ZDROWIE MIESZCZANSKI
BAWA
ZALECAMY PRZECZ
NAJWYŻSZE PO
WARTOŚCI LECNISKI

Bracia Tercyarze św. Franciszka

(Bracia Albertanie) posługujący ubogim

w Krakowie, Kazimierz, ulica Krakowska 1. 43

Telefon 3213

sprzedają najpowszechniej używane meble gięte, wypatane lub z siedzeniem des